

Om konfirmandundervisning

Af sognepræst Margrethe Dahlerup Koch

Hvad sagde duehandleren egentlig til sin kone, da han kom hjem fra templet uden duer og penge, og med en stak brædder, der engang havde været hans fine bod, under armen? Hvem var Jesus i hans øjne?

Hvad sagde den gamle klassekammerat, som hørte Jesus prædike i synagogen i Nazareth, og som var med til at jage ham ud af byen og hen til afgrundens rand? Hvem mente han, at Jesus var?

Og hvad med den kanaanæiske kvinde? Eller Judas?

Hvert år læser mine konfirmander og jeg Peter Madsens ”Menneskesønnen”; som regel på den måde, at jeg læser højt de sidste 15-20 minutter af sidste time. Når vi i løbet af nogle gange er færdige, bliver konfirmanderne delt ind i 2-3 mands grupper. Hver gruppe skal nu forestille sig, at de er en af de personer, som vi har mødt i Menneskesønnen. Ud over de ovennævnte kan det være Maria, Jesu mor, den lamme, der bliver hejst ned gennem taget, en skriftklog, en af mændene, som alligevel ikke kunne få sig til at stene den utro kvinde. Hver gruppe får til opgave at skrive mindst 5 tillægsord om Jesus. Derudover skal de forberede et svar på, hvorfor Jesus blev slået ihjel.

Dernæst bliver der indkaldt til pressekonference. Vi befinder os i Jerusalem dagen efter Langfredag (og ser stort på, at det er en sabbat, hvor den slags ikke kan foregå). Journalisterne vil vide, dels hvem den mand, der blev henrettet, var, og dels hvorfor han blev slået ihjel. Konfirmanderne er på skift journalister og ”interviewofre”. Præsten fungerer som referent og ordstyrer og skriver undervejs tillægsordene og andre stikord op på tavlen.

Når pressekonferencen er slut, samles der op på, hvad vi har fået at vide om Jesus. Formålet er dels at give konfirmanderne et mere nuanceret billede af Jesus end det billede, som de i bedste fald kommer med (han var en rar mand, der kunne helbrede syge), i værste fald slet ikke har. Og dels åbner det for gode samtaler om frygten for forandring og det nye, ”angsten for det gode” og jalousi, når nogle af grupperne har beskrevet Jesus med ord som ”man vidste aldrig, hvor man havde ham”, andre med ord som ”kærlig”, ”god”, og andre igen har kaldt ham ”sindssyg”, ”en blærerøv”, ”havde storhedsvanvid – han troede, han var Guds søn”. Og det er selvfølgelig præstens opgave at holde fast i den sidste sætning (som jeg hver gang har oplevet, at konfirmanderne formulerer), som en central sætning: Jesus var enten skingrende sindssyg og selvovervurderende, eller også var han det, han sagde, han var: Guds søn.

Pressekonferencen kan på nogle hold med fordel gøres mere underholdende vha. lidt udklædningstøj. Og ugidelige drenge kan vise sig at have komisk talent, når de får lov at være Maria med præstens gode, gamle partisanertørklæde om hovedet. Monty Python har ikke levet forgæves.

Det er min erfaring, at det kan være et problem for nogle konfirmander at følge med i en film, hvor de skal læse tekster, fordi de ikke er hurtige nok læsere. Derfor viser jeg som regel en dansk film i løbet af sæson. I år var det ”Drømmen” af Niels Arden Oplev. Man kunne bruge den som en adventsfilm. Martin Luther Kings tale ”I have a dream” med dens henvisninger til de gammeltestamentlige profetier spiller en central rolle i filmen. Jeg brugte den imidlertid som en

optakt til fastetid, den stille uge og påsken. Mange af de store temaer indgår i film. Der er en central fest/måltids/nadverfællesskab-scene, som munder ud i en kærlig forbrødring, der i næste scene bliver afløst af det mest rystende forrædderi og fornægtelse. Der er verdensmagten (personificeret ved skoleinspektøren), som mister sin magt, da hovedpersonen, drengen Frits, (der som en anden discipel skifter navn undervejs), får modet til ikke at være bange (i ”Menneskesønnen” er det, et af Peters centrale udsagn om Jesus: ”Han var ikke bange”). ”Løgner” – et af djævlens navne – kalder Frits inspektøren. Ja, inspektøren dør ovenikøbet med det ord som sit sidste. Og endelig er der påskescenen til allersidst, hvor Frits måske, måske ikke, henter sin syge far ud af ”dødsriget” – den lukkede afdeling han er indlagt på.

I forhold til de film, de unge mennesker ellers ser, er filmen hverken blodig eller specielt voldsom, men man skal være opmærksom på, at den virker meget stærkt på konfirmanderne, fordi de i den grad kan identificere sig med filmens personer.

For nogle år siden var jeg til ”poesibanko-spil” på Ringkøbing bibliotek. I stedet for tal havde man ord på sin bankoplade. ”Bankofatter”, vores bibliotekar, gik rundt med en pose med brikker, hvorpå der stod titler på digte. Man trak på skift en brik, og mens digtet blev læst op, gjaldt det om at lytte efter ens ord. Det betød, at man lyttede på en helt særlig, koncentreret måde, og jeg huggede derfor ideen til min juleafslutning med konfirmanderne. Det er ikke digte, men adventstidens centrale profettekster, Lukas’, Mattæus’ og Johannes’ juleevangelier, delt op i mindre tekstbidder, samt vers fra julesalmer, som bliver læst op. Udover opøvelse af den sproglige opmærksomhed, som er en af forudsætningerne for, at man kan komme til at holde af de sære ord, som salmebog og Bibel er fuld af, er det også sjovt. Og det er en opbyggelig oplevelse at høre 13-14 årige, som ellers tit tager ganske uskønne ord i deres mund, sidde og råbe på ”Immanuel”, ”åbenbaring”, ”midnatshanen” eller hvad det nu er for et ord, de mangler for at kunne slå i pladen og sige ”Glædelig jul”.